

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

A6-0454/2007

22.11.2007

SPRÁVA

o zelenej knihe: Diplomatická a konzulárna ochrana občanov Únie v tretích krajinách
(2007/2196(INI))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajca: Ioannis Varvitsiotis

PR_INI

OBSAH

strana

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU**Error! Bookmark not defined.**

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE**Error! Bookmark not defined.**

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o zelenej knihe: Diplomatická a konzulárna ochrana občanov Únie v tretích krajinách (2007/2196(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na zelenú knihu Európskej komisie z 28. novembra 2006 o diplomatickej a konzulárnej ochrane občanov Únie v tretích krajinách (KOM(2006)0712,
 - so zreteľom na článok 45 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A6-0454/2007),
- A. keďže existujú veľké rozdiely v zastúpení členských štátov v tretích krajinách,
- B. zohľadňujúc najmä skutočnosť, že všetky členské štáty EÚ majú svoje diplomatické a konzulárne zastúpenie len v troch krajinách na svete (v Číne, Rusku a Spojených štátoch), pričom v 107 krajinách má svoje zastúpenie maximálne desať členských štátov a v niektorých obľúbených miestach, ako sú Maldivy, nie je žiadne zastúpenie,
- C. keďže vzhľadom na explóziu počtu obyvateľov Únie, ktorí cestujú (v roku 2006 sa predalo 180 miliónov cestovných lístkov) alebo majú pobyt mimo EÚ, prítomnosť Európy prostredníctvom delegácií Európskej komisie by mohla byť zohľadnená v rámci spoločného úsilia o spoločné využívanie zdrojov, aby sa vyrovnali obmedzenia konzulárnych a diplomatických sietí členských štátov,
- D. keďže *acquis* Spoločenstva v tejto oblasti je málo rozvinuté a tvorí ho len Rozhodnutie predstaviteľov vlád členských štátov, ktorí sa zišli v rámci zasadnutia Rady, z 19. decembra 1995 o ochrane občanov Európskej únie prostredníctvom diplomatických a konzulárnych zastúpení (95/553/ES)¹, a výmena informácií medzi členskými štátmi v rámci COCON- u (pracovnej skupiny Rady pre konzulárnu spoluprácu, ktorej úlohou je organizovať výmenu informácií o osvedčených postupoch členských štátov),
- E. vzhľadom na iniciatívu Komisie, ktorá chce pomocou svojej zelenej knihy konkretizovať článok 20 Zmluvy o ES (ktorý často ostáva bez povšimnutia), podľa ktorého má každý európsky občan v prípade, že na území tretej krajiny nemá členský štát, ktorého je občanom, veľvyslanectvo alebo konzulát, právo na diplomatickú a konzulárnu ochranu iného členského štátu so zastúpením v tejto krajine za tých istých podmienok, aké platia pre občanov tohto štátu, podľa zásady nediskriminácie ,
- F. keďže Komisia v tejto súvislosti:
- poukazuje na článok 46 Charty základných práv Európskej únie, ktorý považuje právo na konzulárnu a diplomatickú ochranu za základné právo občanov Únie,
 - plní povinnosť uskutočniť po uplynutí 5 rokov revíziu rozhodnutia 95/553/ES, ktorá

nadobudlo účinnosť v máji 2002,

- s radosťou očakáva 5. správa Komisie o občianstve Únie, ktorá je osobitnou príležitosťou na vyhlásenie iniciatív, prostredníctvom ktorých bude možné prehlbovať diplomatickú a konzulárnu ochranu,
- G. keďže sa však súčasný právny rámec doteraz interpretoval obmedzene, pretože diplomatická alebo konzulárna ochrana bola súčasťou úzkej oblasti medzivládnych vzťahov, ktoré sa viac riadia ustanoveniami Viedenského dohovoru z roku 1963 ako článkom 20 Zmluvy o ES,
- H. keďže diplomatická ochrana a konzulárna ochrana by sa nemali zamieňať, najmä nie s úlohami matričného úradníka alebo notára, ktorými sú konzulárni pracovníci často poverovaní,
- I. keďže skutočne existujú rozdiely medzi diplomatickou a konzulárnou ochranou (v povahe a štruktúre a pokiaľ ide o výber postupov), keďže napriek tomu, že konzulárna ochrana môže byť aspoň v niektorých prípadoch povinná, diplomatická ochrana stále spadá do právomoci vlastného uváženia, a preto by sa v príslušných právnych nástrojoch malo jasne rozlišovať medzi konzulárnou a diplomatickou ochranou,
- J. keďže oproti tomu Maastrichtskou zmluvou vzniklo európske občianstvo, ktoré je odvodené od občianstva členských štátov, v záujme spresnenia tohto pojmu by bolo žiaduce dosiahnuť porovnateľnú ochranu pre všetkých občanov Únie bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť,
- K. keďže z tohto pohľadu je dôležité, aby sa bezodkladne vytvorili podmienky na revíziu rozhodnutia z roku 1995 zameranú na jeho rozšírenie a jednoznačné zahrnutie diplomatickej ochrany do rámca tohto rozhodnutia,
- L. keďže členské štáty už vyvíjajú iniciatívy, ako je pilotný štát a spoločné cvičenia simulácie, ktoré umožnia lepšie reagovať v prípade krízy a /alebo vo výnimočných prípadoch a ku ktorým by Komisia mohla prispieť ich vyhodnotením,
- M. vzhľadom na existenciu zatiaľ nedostatočne využitých sietí (ako sieť honorárnych konzulov), ktoré predsa len predstavujú významný zdroj, ktorému by sa mala poskytnúť potrebná pomoc,
- N. keďže v návrhu Lisabonskej zmluvy je ustanovené zriadenie európskej zahraničnej služby s vlastnými právomocami a zodpovednosťami,
1. bezvýhradne schvaľuje iniciatívu Komisie, ktorá odmietla zúženú interpretáciu článku 20 Zmluvy o ES a snaží sa vytvoriť základy skutočného harmonizovaného základného práva na diplomatickú a konzulárnu ochranu pre všetkých európskych občanov;
 2. vyzýva Komisiu, aby poverila svoju právnu službu riešením otázky, či Zmluva o ES alebo Zmluva o EÚ obsahuje právny základ pre harmonizáciu právnych predpisov členských štátov v oblasti diplomatickej a konzulárnej ochrany;

3. podporuje úsilie Komisie o vypracovanie ambiciózneho dlhodobej stratégie, v rámci ktorej budú informácie a komunikácia kľúčovými prvkami;
4. navrhuje, aby Komisia bezodkladne predložila Rade návrh (okrem svojej povinnosti predložiť každé tri roky správu o občianstve v Únii v súlade s článkom 22 Zmluvy o ES) na prijatie spoločných konceptov a záväzných usmernení, ktoré umožnia zavedenie spoločných noriem v oblasti konzulárnej ochrany;
5. vyzýva Komisiu, aby hneď začala pracovať na racionalizovanej štruktúre, ktorá umožní okamžité spoločné využívanie prostriedkov, a na lepšej výmene osvedčených postupov tým, že okamžite zostaví zoznam všetkých dostupných verejných a súkromných finančných prostriedkov, ktoré možno v tejto oblasti zmobilizovať, a tým, že zavedie rôzne druhy spolupráce medzi početnými aktérmi, ktorí po konzultácii s Komisiou prejavili záujem podieľať sa na projekte (členské štáty, ale tiež honorárni konzuli, miestne samosprávy a MVO);
6. vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila svoje úsilie v oblasti komunikácie a informácie, najmä:
 - zavedením jednotného európskeho núdzového telefónneho čísla, ktoré sa uvedie v pase občanov Únie spolu s článkom 20 Zmluvy o ES a ktoré umožní každému občanovi Únie spojiť sa s informačným strediskom, ktoré v prípade kritickej situácie vyžadujúcej konzulárnu ochranu poskytne občanovi všetky potrebné informácie, a najmä aktualizovaný zoznam údajov o veľvyslanectvách a konzulátoch členských štátov, na ktoré má právo sa obrátiť; toto číslo by mohlo patriť pod ústredňu v Bruseli;
 - zvyšovaním povedomia profesionálnych subjektov, ktoré sú zapojené do krátkodobého alebo dlhodobého pobytu občanov Únie v tretích krajinách, distribúciou brožúr prispôbených ich oblasti činnosti;
 - vypracovaním odporúčania týkajúceho sa osvedčených postupov na vytvorenie pokynov pre cestujúcich s cieľom zabezpečiť ich jasnú a jednoznačnú formuláciu;
 - vytvorením harmonizovanej internetovej stránky s informáciami pre cestujúcich, za ktorú bude zodpovedná Komisia, a zhromaždením a/alebo zhrnutím oznámení pre cestujúcich z jednotlivých členských štátov;
 - zvýšením informovanosti občanov Únie cestujúcich mimo EÚ, predovšetkým na letiskách, v prístavoch, ako aj prostredníctvom cestovných kancelárií a sprostredkovateľských agentúr, na cestovných lístkoch a prostredníctvom národných kancelárií pôsobiacich v oblasti cestovania a cestovného ruchu;
 - zostavenia pracovnej skupiny zo zástupcov európskych inštitúcií a vysoko kvalifikovaných diplomatov každého členského štátu, ktorá umožní výmenu informácií členských štátov týkajúcich sa rizikovosti vycestovania do tretích krajín a vývoj jednotného prístupu pri vypracúvaní pokynov pre cestujúcich;

7. nalieha vo žiada Komisiu, aby vypracovala odporúčanie členským štátom, v ktorom ich vyzve, aby článok 20 Zmluvy o ES uviedli v pasoch svojich štátnych príslušníkov;
8. žiada Komisiu, aby mu po ratifikácii Lisabonskej zmluvy predložila návrh na zmenu a doplnenie rozhodnutia 95/553/ES, aby toto rozhodnutie výslovne obsahovalo:
 - diplomatickú ochranu,
 - identifikáciu a repatriáciu telesných pozostatkov,
 - zjednodušenie postupov poskytovania peňažných záloh;
9. vyzýva Komisiu, aby konzulárnu ochranu rozšírila na rodinných príslušníkov občanov Únie, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ako aj na osoby, ktorým bol udelený štatút utečenca a osoby bez štátnej príslušnosti, a tiež na iné osoby, ktoré nemajú štátnu príslušnosť niektorého členského štátu, ale zdržiavajú sa v ňom alebo vlastnia cestovný doklad, ktorý vydal príslušný členský štát;
10. vyzýva Komisiu k tomu, aby uskutočnila primerané kroky na zabezpečenie toho, že sa občanom Európskej únie v prípade zadržania alebo väznenia v treťom štáte poskytnú právna pomoc a aby bola táto pomoc účinnejšia;
11. bezvýhradne schvaľuje iniciatívu, ktorá už je uvedená v Barnierovej správe o vytvorení spoločných úradov v štyroch testovacích zónach: v Karibiku, na Balkáne, v Indickom oceáne a v západnej Afrike, a vyzýva Komisiu, aby súčasne s vytvorením spoločných úradov začala informačnú kampaň zameranú na občanov Únie s bydliskom v týchto oblastiach s cieľom zabezpečiť, že splnia formálne náležitosti potrebné na ich zaregistrovanie;
12. domnieva sa, že kým začnú spoločné úrady v plnej miere vykonávať najzákladnejšie konzulárne funkcie (vydávanie víz, legalizáciu dokumentov atď.), Komisia by mala prispieť k úsiliu členských štátov o zlepšenie ich spolupráce najmä:
 - v oblasti hodnotenia a analýzy cvičenia a simulácií, ktoré sa uskutočnili pod vedením pilotných štátov s cieľom naďalej zlepšovať ich schopnosti koordinácie a reakcie za výnimočných okolností, pričom vyvinie úsilie o objasnenie postupov uplatniteľných v rámci iniciatívy pilotných štátov a zlepšiť konzultáciu so zainteresovanými tretími stranami, predovšetkým v oblasti dopravy a cestovného ruchu;
 - pri koordinácii a poskytovaní logistických kapacít a zdrojov civilnej obrany;
13. vyzýva Komisiu, aby sa na účely nápravy niektorých nedostatkov a/alebo lepšieho využívania niektorých zdrojov, ktoré sú stále nedostatočne využívané, v rámci možností využívala odborné vzdelávanie a technológie; v tejto súvislosti by Komisia mala predovšetkým zmobilizovať svoje zdroje na financovanie osobitného odborného vzdelávania, ktoré by honorárnym konzulom, ktorí už sídlia v tretích krajinách, poskytovali skúsení diplomati a konzulárni pracovníci členských štátov; tohto odborného vzdelávania by sa mali neskôr zúčastniť aj zamestnanci Európskej únie potom, ako spoločné úrady a delegácie Únie, ktoré dnes vykonávajú výhradne zastupiteľské úrady členských štátov, preberú zodpovedať za konzulárne funkcie;

14. konštatuje, že množstvo konzultácií, ktoré je potrebné vykonať, v mnohých prípadoch brzdí postupy týkajúce sa poskytnutia finančnej pomoci, čo predstavuje ďalší problém v momente, keď by pomoc občanom EÚ, ktorí sa nachádzajú v núdzovej situácii v tretej krajine, mala byť poskytnutá bez komplikácií; žiada Komisiu, aby preskúmala možnosť zefektívnenia a zjednotenia postupov poskytovania pomoci;
15. vyzýva Komisiu, aby vykonala analýzu možností a vplyvov, ktoré by prinieslo vytvorenie európskej zahraničnej služby plánovanej v návrhu Reformnej zmluvy v oblasti konzulárnej a diplomatickej ochrany;
16. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	12.11.2007
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 33 - : 3 0 : 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Carlos Coelho, Panayiotis Demetriou, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Bárbara Dührkop Dührkop, Armando França, Kinga Gál, Patrick Gaubert, Lilli Gruber, Ewa Klamt, Magda Kósáné Kovács, Barbara Kudrycka, Stavros Lambrinidis, Esther De Lange, Henrik Lax, Roselyne Lefrançois, Claude Moraes, Javier Moreno Sánchez, Martine Roure, Luciana Sbarbati, Inger Segelström, Søren Bo Søndergaard, Károly Ferenc Szabó, Vladimir Urutchev, Ioannis Varvitsiotis, Manfred Weber, Tatjana Ždanoka
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Adamos Adamou, Simon Busuttil, Marco Cappato, Maria da Assunção Esteves, Ignasi Guardans Cambó, Luis Herrero-Tejedor, Sophia in 't Veld, Carlos José Iturgaiz Angulo, Metin Kazak, Eva-Britt Svensson
Náhradníci (čl. 178 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	